

Ekonomické změny

Michal Černý

Motivace a příčiny změn

- Nové technologie
- Chování lidí, nové formy zábavy
- Nové sektory
- Informační revoluce
- Vznik nového prostoru pro inovace

Oblasti změn

- Ve struktuře ekonomiky:
  - Od zemědělství k průmyslu
  - Od průmyslu ke službám
- V povaze práce:
  - Od výrobních linek k počítačům, ale nejen k nim
  - Staré profese doplněné o nové technologie (policie používá tablety na focení přestupků, automatická detekce SPZ, měření rychlost...)
  - Změna struktury firem: gridové, projektové, adhokratické řízení
- V pracovních místech:
  - Nové profese: UX, web designer, produktový manažer...
  - Staré profese s novou náplní: programátor, programátor CNC strojů, sazeč,...
- V oblasti vzdělávání a přípravy na práci:
  - Celoživotní učení
  - Prodlužování edukačního procesu ve formálním vzdělávání

Nerovnoměrnost a globalizace

- Práce je rozdělená nerovnoměrně:
  - Severní polokoule je mnohem bohatší než jižní, EU+USA+Can jsou mnohem bohatší než zbytek, velké chudé regiony. Ale po roce 1991 konec biopolárního světa. Jaký svět máme dnes? (EU x USA x Čína?)
  - Různé společenské vrstvy mají různý podíl na ekonomickém výkonu (sociální statut je provázán s povoláním)
  - Roste demografická nerovnoměrnost: bohatí jsou stále bohatší
  - Nerovnost mezi pohlavími
  - Nerovnost mezi etnickými skupinami
  - Nerovný přístup ke vzdělání
- Petr Pithart: Jsou zde poražení globalizací. Globalizace nemá jen vítěze.

Rober B. Reich: Dílo národů

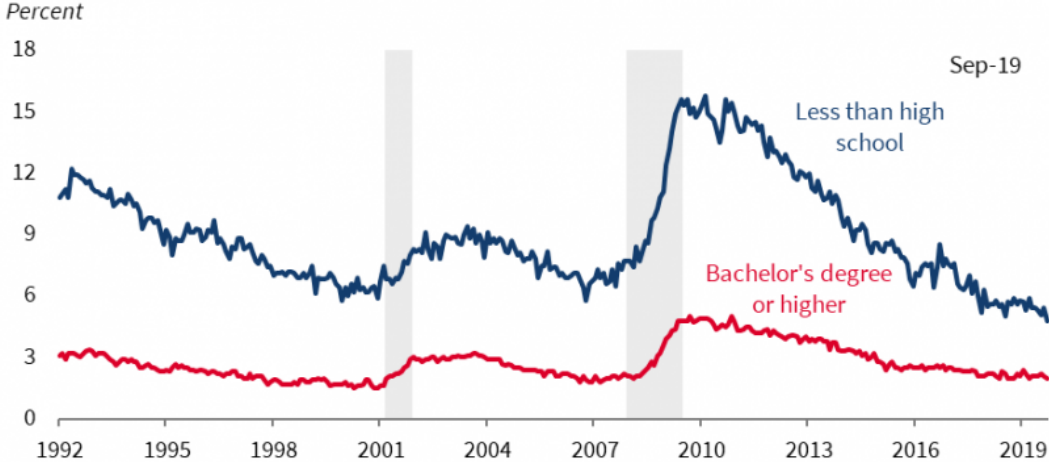
- Symboličtí analytici: „lidé informační společnosti“
- Rutinní provozní služby: dělají práci, která se špatně dá nahradit stroji či algoritmizovat (např. instalatér, údržbář,...)
- Osobní služby: lidé jsou ochotni platit i za služby, které by bylo možné dělat automaticky (kadeřníci, trenér golfu), jen proto, že jsou to lidé
- Ostatní profese nebudou potřeba

Symboličtí analytici

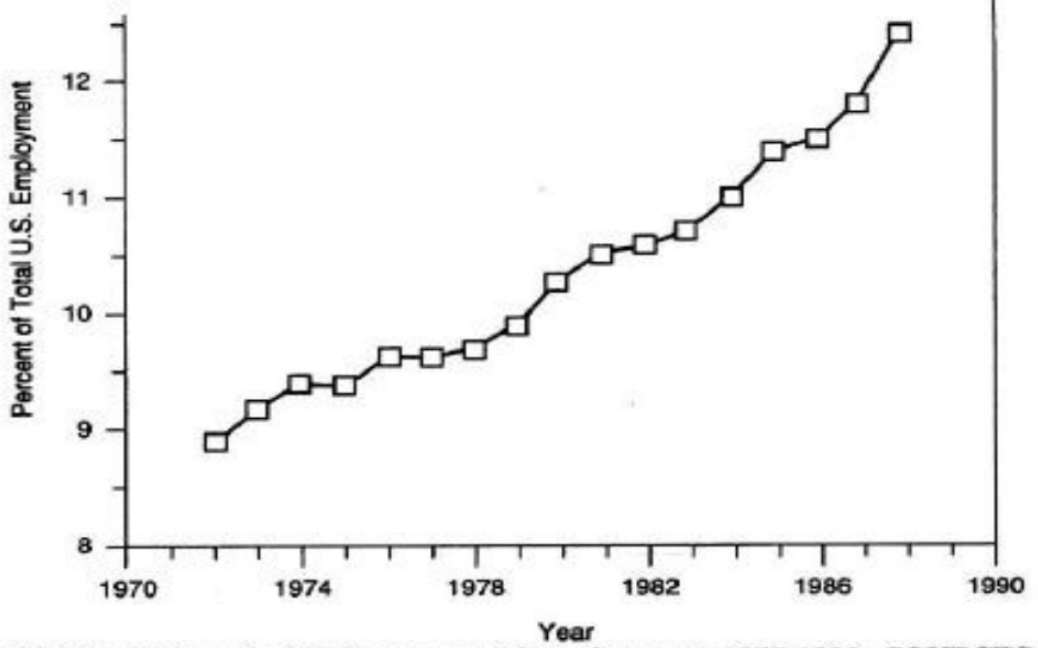
- Programátoři, vývojáři
- Učitelé
- Ekonomové a analytici
- Investiční bankéři
- Právníci
- Novináři
- PR a HR
- Vedoucí lidí
- Stratégové
- ...

Manažerská místa v USA

Figure 1. Unemployment Rates by Educational Attainment, 1992–2019

Source: Bureau of Labor Statistics.
Note: Shading denotes a recession.

FIGURE 2-2 Growth of U.S. managerial employment, 1972-1988. SOURCES: Klein (1984); Bureau of Labor Statistics (1989).

Měření produktivity

- Užívání technologií zvyšuje produktivitu (na počítači člověk píše rychleji než psacím strojem nebo rukou, kopírka uspoří velké množství času atp.)
- Jak ale produktivitu měřit. Co je produktivita? Jaké je její vztah ke kvalitě?
- Úspora v oblasti administrativy je sporná, administrativních zaměstnanců je stále více -> byrokratizace společnosti (Proč? Jde to jinak?)
- Lidé stále více odpočívají (a mají stále více psychických problémů), ale současně roste HDP i „produktivita“.

Poznámky k produktivitě

- Robert Solow (1987): „Počítačový věk můžete vidět všude, jen ne ve statistikách produktivity.“
- Jen málo závisí na ekonomické politice (v demokratickém tržním hospodářství)
- Technologický pokrok na politice závisí také relativně málo (byť infrastruktura, podnikatelské prostředí atp. dělají mnoho)
- Determinanty produktivity:
  - Fyzické artefakty
  - Zdroje
  - Know-how
  - Lidské zdroje (vzdělání, zaměstnanost, atp.)

Nejhodnotnější firmy světa

Deset nejhodnotnějších firem

1.	Apple	USA
2.	Google	USA
3.	Microsoft	USA
4.	Exxon Mobil	USA
5.	Berkshire Hathaway	USA
6.	Petrochina	Čína
7.	IND & Comm Bank of China	Čína
8.	Wells Fargo	USA
9.	Johnson & Johnson	USA
10.	General Electric	USA

THE TOP 10 BEST-PERFORMING COMPANIES IN THE WORLD, 2019

CEOWORLD Magazine

- 1. Apple: \$961.3 billion
- 2. Microsoft: 946.5 billion
- 3. Amazon: 916.1 billion
- 4. Alphabet: 863.2 billion
- 5. Berkshire Hathaway: 516.4 billion
- 6. Facebook: 512 billion
- 7. Alibaba: 480.8 billion
- 8. Tencent Holdings: 472.1 billion
- 9. JPMorgan Chase: 368.5 billion
- 10. Johnson & Johnson: 366.2 billion

The background features a series of overlapping, concentric circles and curved lines in black and grey, some solid and some dashed, creating a dynamic, layered effect. A prominent red shape, resembling a speech bubble or a callout box, is centered on the page. It has a rectangular top and a pointed bottom. The text 'Struktura organizací' is written in white, bold, sans-serif font within the red shape.

Struktura organizací

Střední management

- Nejvíce ohrožený změnami
- Nejméně flexibilní
- Nepřinášejí invence ani originalitu
- Většina „jiných modelů řízení“ se jich dotýká nejvíce

Přísně hierarchická struktura

- Rodinné firmy, mafiánské klany, industriální společnosti
- Jasný kariéerní žebříček
- Jasný soubor nadřízených a podřízených
- Pocit jistoty a firemní kultury
- ...
- Ale:
  - Málo flexibilní
  - Pomalu se adaptující
  - Nefunguje v síťové či distribuované struktuře nebo je v ní velice nákladná

Nehierarchické struktury

- Překryvová struktura
- Ad hoc síťové struktury
- Týmová či projektová struktura
- Gridová struktura

- Obecně jde o zploštění, ale to samo o sobě nestačí:
  - Nutná změna struktury
  - Nutná změna infrastruktury
  - Nutná změna komunikace
  - Nutná změna důvěry a kontroly
  - .....

Změna trhového vidění

- Jednotlivé národní či lokální trhy
- Globální trh
- Segment globálního trhu
- Globální niky
- Adaptace na potřeby uživatele

- Čím užší oblast a větší přizpůsobení se, tím lépe

Nové manažerské pozice a oblasti

- Datový management
- Informační management
- Znalostní management
- PR
- HR
- Manažer kreativity
- Mentori a kouči
- Firemní vzdělavatelé
- ...

A red speech bubble graphic with a white outline, pointing downwards. It contains the text "Dotazy, připomínky, komentáře...".

Dotazy, připomínky,
komentáře...